

[Anker Lau.]

begreb, som jeg nok har hørt omtalt i den senere tid; nu er det ikke fri konkurrence eller monopol, nu er der et stort gråt mellemområde, som er en slags monopolområde, hvor man kan argumentere temmelig frit. Der er ganske sikkert monopoler; ikke sandt, der er aftaler, fælles bestyrelsesmedlemmer, alt det lyder jo forfærdelig godt i et socialdemokratisk øre; men behøver ikke at have nogen virkelig betydning i det samfund, vi faktisk lever i, hvis man da ikke har til formål fuldkommen at revolutionere, fuldkommen at ændre dette samfund. Det er naturligvis det, det ærede medlem hr. Krag har til formål, det er vi allesammen klar over, og derfor er der egentlig ikke så megen grund til at argumentere videre. En argumentation, der under alle forhold kræver krampagtig fastholden af enhver restriktion, synes jeg imidlertid vi må have lov til at afvise, og en argumentation, der ikke er tilfreds med den frie konkurrence, ikke vil erkende, at der findes konkurrence, før den sidste købmand er socialiseret, synes jeg heller ikke vi behøver at tage alvorligt.

Weikop: Den højtærede handelsminister fremsatte en del betragtninger i anledning af mine udtalelser for et øjeblik siden vedrørende de enkelte paragraffer. Jeg må sige, at jeg ikke helt kunne få fat på dem, og jeg forbeholder mig derfor at vende tilbage til mine spørgsmål i udvalget, bl. a. spørgsmålet angående genanskaffelsesprisen, hvilket princip man jo tidligere har knæsat — det gjorde man bl. a. i november 1950 i betænkningen til lovforslaget.

Det ærede medlem hr. Krag spurgte ministeren, om det var en korrekturfejl, at „urimelige avancer“ var faldet ud af forslaget. Ministeren svarede ikke derpå, men jeg har en levende erindring om, at der i tidligere prislove kun stod, at urimelige priser og forretningsbetingelser var forbudt, så det er jo egentlig ikke noget nyt; det er noget gammelt, man her vender tilbage til, noget, som har været fornuftigt og rimeligt, og jeg er ganske enig i, at den her foreslåede formulering er rigtig.

Det ærede medlem hr. Krag var glad for mine citater, ja, han var så glad, at jeg egentlig godt kunne have lyst til at fortsætte med en hel række af det ærede medlem hr. Krag's taler fra 1949 om afvikling af

prisloven. Jeg tror nu ikke, jeg vil trætte forsamlingen med dem, men jeg vil henvise det ærede medlem hr. Krag til selv at læse dem; hvis han gør det, vil han se, at der var et godt grundlag for afvikling dengang, og der er efter min opfattelse et endnu bedre grundlag for afvikling i dag. Da nu det ærede medlem hr. Krag er så glad for citater, skal jeg — med den højtærede formands tilladelse — slutte med endnu et citat. Det lyder sådan:

„Jeg skal gerne erkende, at en virkelig konkurrence vil være mere effektiv, end selv den bedste prislov og selv den bedste administration af prisloven har kunnet være. For det første vil det jo ikke være muligt at skrive en lov om priser, der i den grad kan dække alle de foreliggende forhold, at der i selve loven er effektiv beskyttelse for alle de mange enkelttilfælde, der forekommer.“

Jeg slutter med dette citat — det er ikke af det ærede medlem hr. Krag, men af den højtærede formand, hr. Gustav Pedersen.

Rager: Den højtærede handelsminister talte for om et begreb, jeg anser for forholdsvis fiktivt. Det var de erfaringer, trustkommissionen havde gjort hidtil. Jeg tror ikke, der i ret høj grad er tale om erfaringer. Man har sikkert læst en hel del materiale igennem, man har jo ulejligen mange, allerede for år tilbage, med at besvare spørgsmål, og jeg går ud fra, at man har læst dem igennem; og forsåvidt firmaer og virksomheder havde udgivet jubilæumsskrifter, bad man om også at få dem. Det er jo hyggelig og interessant læsning, men det er bare ikke noget, hvor igennem man får erfaring med hensyn til selve sagen. Nej, erfaring får man, hvis man skal til bunds i det, ved at tale med dem, som har med disse virksomheder at gøre, som lever af dem, og som er med i det levende liv. Lad os ikke tro, der kommer noget som helst ud af, at trustkommissionens medlemmer sidder ved skrivebordet og læser højt for hinanden; det tror jeg slet ikke på.

Hvad angår den passus om avancer, som er faldet ud, tror jeg, den er ganske ligegyldig, når der står: urimelige priser er forbudt. Hvis der så i en pris er indregnet en urimelig avance, er prisen også urimelig, og så falder den. Hvis man endelig skulle sætte et ord ind, skulle det være for at